

KÄRKÖLÄN KUNTA

IKÄÄNTYNEIDEN HYVINVOINTI- SUUNNITELMA 2020-2021

SISÄLLYSLUETTELOSIVU

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Ikääntyneiden hyvinvointi ja terveys Kärkölässä	3
3 Ikääntyneiden palvelut	7
3.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	7
3.2 Vapaa-ajan toiminta	7
3.3 Asuminen	8
3.4 Ikääntyvien palvelut	8
3.5 Asiakasohjaus Siiri	9
3.6 Kotona asumista tukevia palveluita	9
3.7 Kotihoito	10
3.8. Kotisairaalahoido	11
3.9 Tehostettu palveluasuminen	11
4 Turvallisuus	11
5 Hyvinvointisuunnitelma	13
5 Laatijat	15
6 Valtuustokäsittely	15

1 Johdanto

Lain ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 5 § mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palveluiden ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnitelmassa on painotettava kotona asumista, ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma on laadittava osana kunnan strategista suunnittelua ja sen hyväksyy kunnanvaltuusto. Suunnitelma on tarkistettava valtuustokausittain ja jatkossa se yhdistetään kunnan hyvinvointikertomustyön aikatauluun. Tämä suunnitelma on voimassa vuosina 2020-2021 ja sen pohjana toimii muutosagentti Anu Olkkonen-Nikulan laatima seudullinen ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma ”Iäkkäiden yhteen sovitettujen palvelujen kokonaisuus Päijät-Hämeessä”, joka oli osa hallituksen kärkihanketta, jossa kehitettiin ikäihmisten kotihoitoa ja vahvistettiin kaiken ikäisten omaishoitoa. Lisäksi suunnitelma pohjautuu tällä hetkellä toimiviin käytänteisiin ja kuntastrategiaan.

Kärkölässä ikääntyneiden hyvinvointia, toimintakykyä ja osallisuutta edistetään jo tänä päivänä eri tahojen yhteistyönä monin eri keinoin. Ikääntyneet itse ovat vahvasti mukana tässä kehittämistyössä. Senioriohjaajan toimenkuvan perustaminen 1.9.2018 alkaen Kärkölän kuntaan luo perustaa terveydelle, yhdessä tekemiselle ja hyvinvoinnille. Kunta kokoaa hyvinvoinnin edistämisen yhteistyöhön muun muassa vapaaehtoisia, yhteisöjä, järjestöjä sekä yrityksiä ja seurakuntien toimijoita. Heidän kanssaan yhteistyön tiivistäminen, erilainen kehittäminen ja hanke mahdollisuudet hyödyntäen, palvelujen kehittäminen monipuolistuu ja saatavuus lisääntyy.

Aktiivinen järjestöjen toiminta ja vapaaehtoistyö, kattavat kulttuuri-, sivistys- ja liikuntapalvelut sekä monipuolinen yritystoiminta luovat mahdollisuuksia harrastamiseen, osallisuuteen ja hyvinvointiin. Kotona asumisen palveluiden ja omaishoidon sekä ikääntyneiden palveluasumisen ja perhehoidon mahdollinen kehittämistyö sekä laatusuosituksen mukainen ikääntyneiden palvelurakenne lisäävät ikääntyneiden mahdollisuuksia olla mukana ja osallisina.

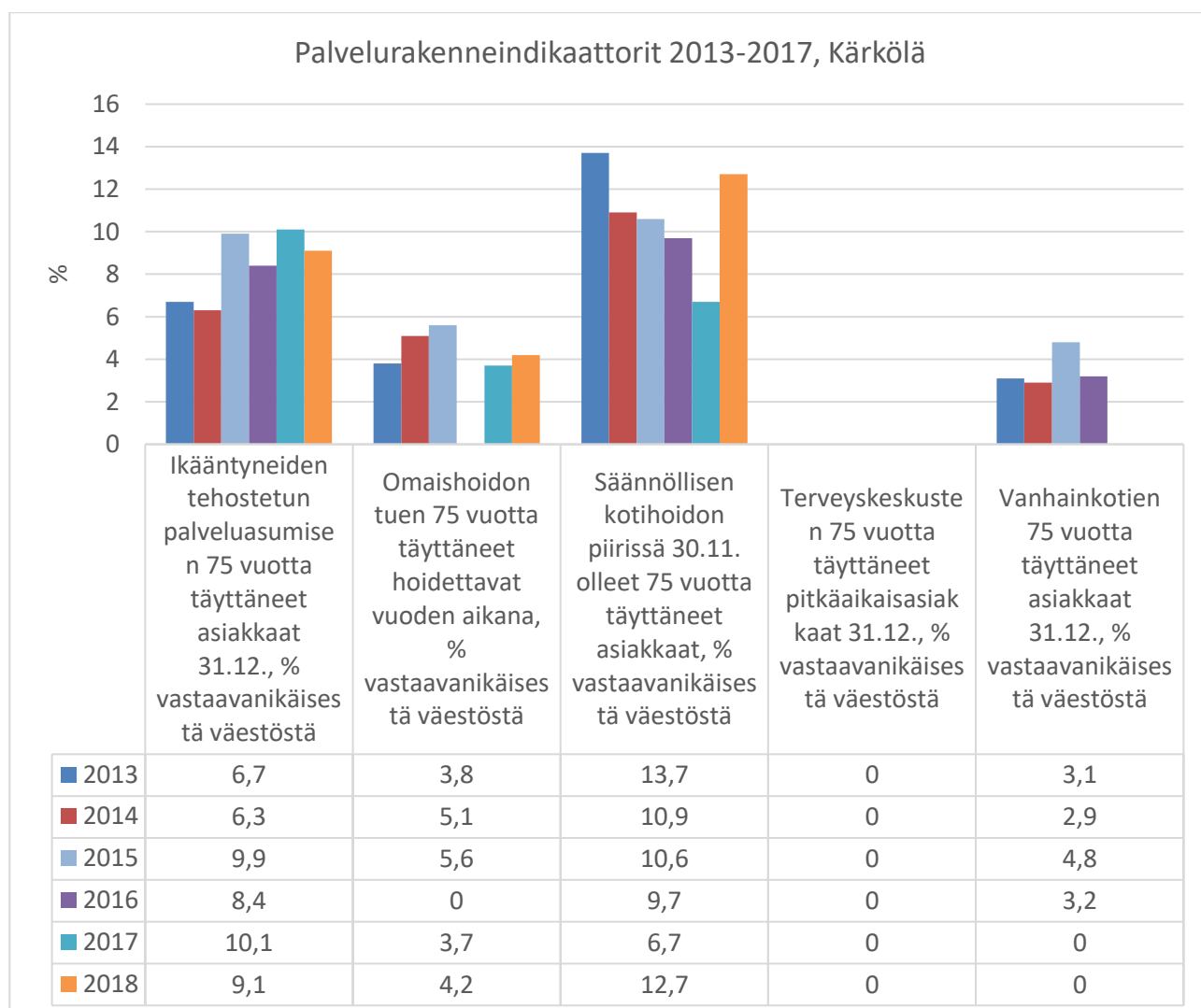
Ikääntyneen kokema yksinäisyyden ja syrjäytyneisyyden tunne on erittäin yleistä, onpa kyse yksin kotona, tai palvelutalossa asuvasta vanhuksesta. Yksinäisyys heikentää ikääntyneen elämänlaatua ja terveyttä eri tavoin ja lisää myös muistihäiriöitä. Yksinäisyyden tunnistaminen ja yksinäisyyden vähentäminen sekä osallisuuden lisääminen kaikin mahdollisin keinoin on kunnassamme haaste, johon voimme vaikuttaa

yhdessä. Tarvitsemme läheisiä, kunnan toimijoita ja vapaaehtoisia. Tarvitsemme asiantuntijuutta, tarpeenmukaisia palveluja, eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja koordinointia sekä läheisten läsnäoloa.

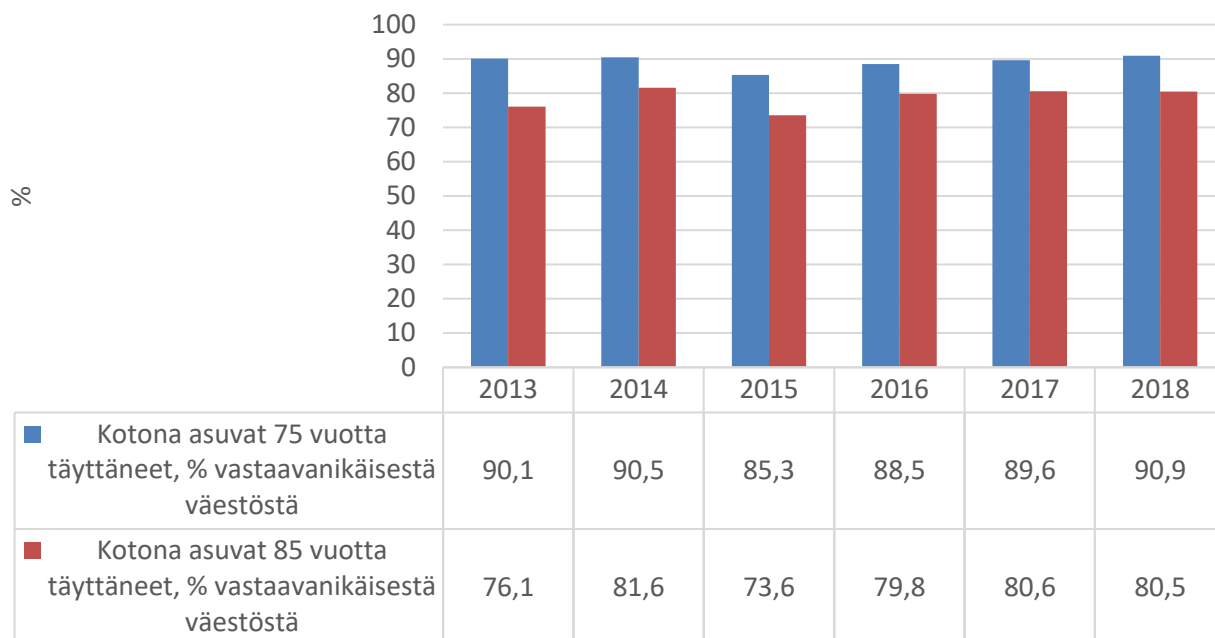
2 Ikääntyneiden hyvinvointi ja terveys Kärkölässä

Ikääntyneiden osuus väestöstä kasvaa merkittävästi vuoteen 2040 mennessä koko maakunnassamme, myös Kärkölässä, joten kaikkien on oltava mukana muutoksessa. Vaaditaan rakennemuutoksia ja uusia innovatiivisia palvelurakenteita, jotta muutokseen pystytään vastaamaan paitsi taloudellisesti, niin myös palveluiden osalta. Palvelut ovat menossa koko ajan kevyempien, kotiin vietävien palveluiden suuntaan. Ennakoivat ja ennaltaehkäisevät palvelut, sekä kuntalaisten oma vastuu hyvinvoinnin edistämisestä kasvaa ja kuntien hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen toimet korostuvat entisestään.

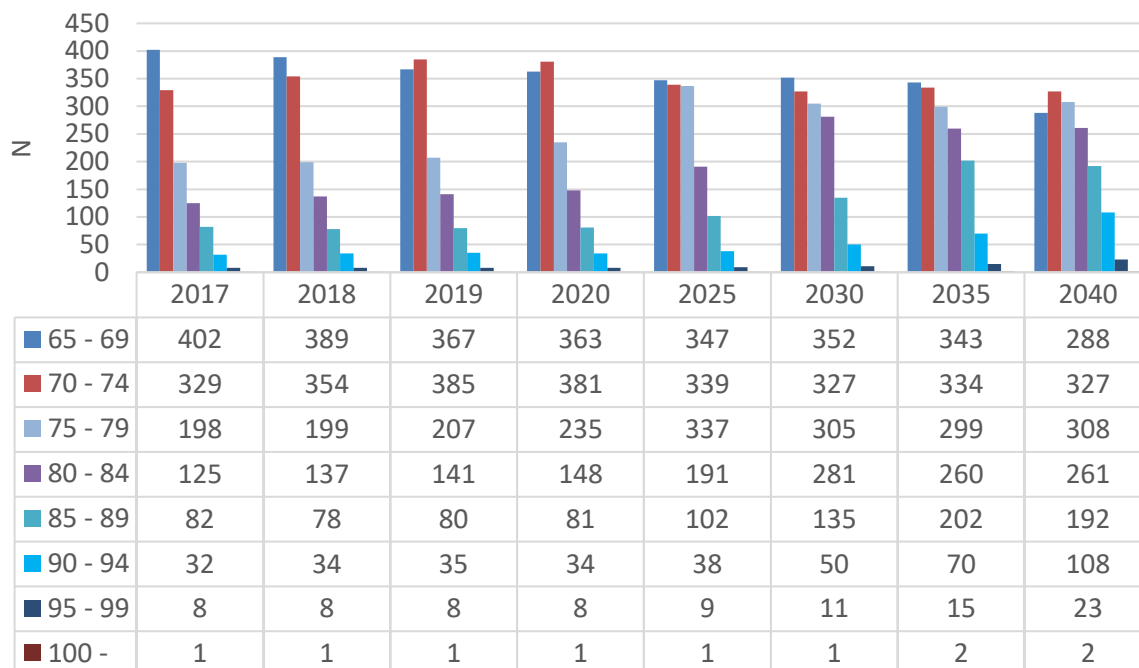
Palvelujen käytön osalta suunta on tavoitetilan mukainen: kotiin vietävien palveluiden sekä omaishoidon määrät ovat kasvusuuntaiset ja tehostetun palveluasumisen asiakasmäärät pienenevät.

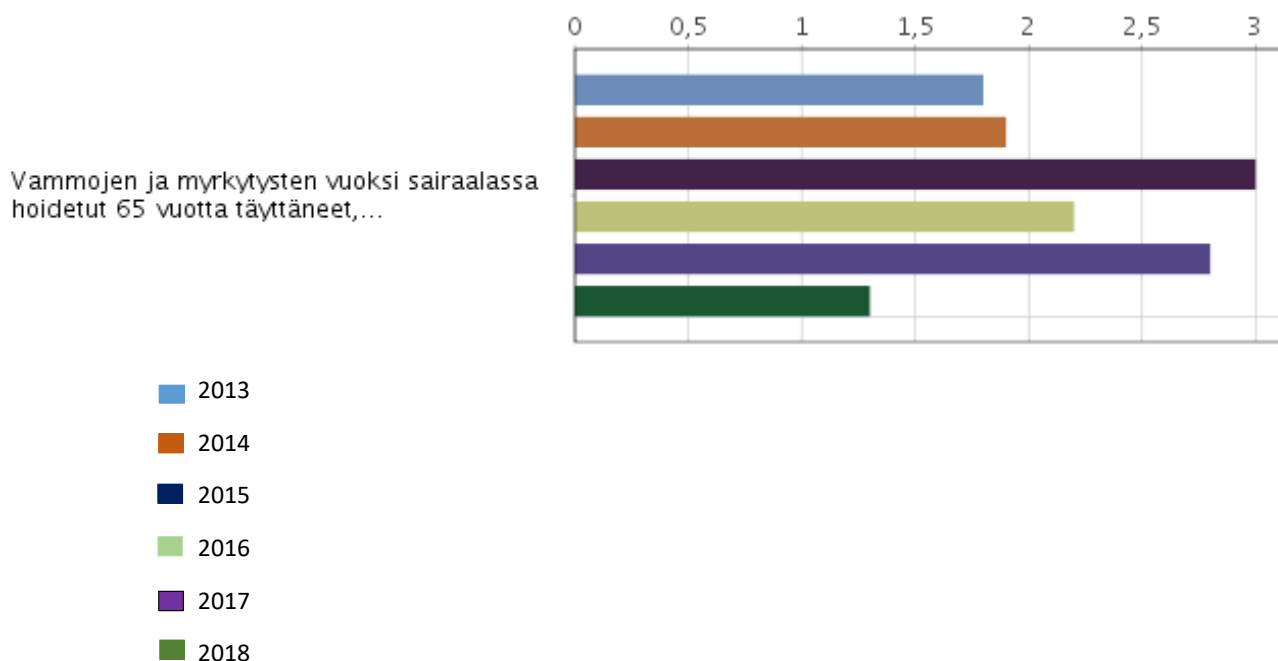

Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet ja 85 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä, Kärkölä

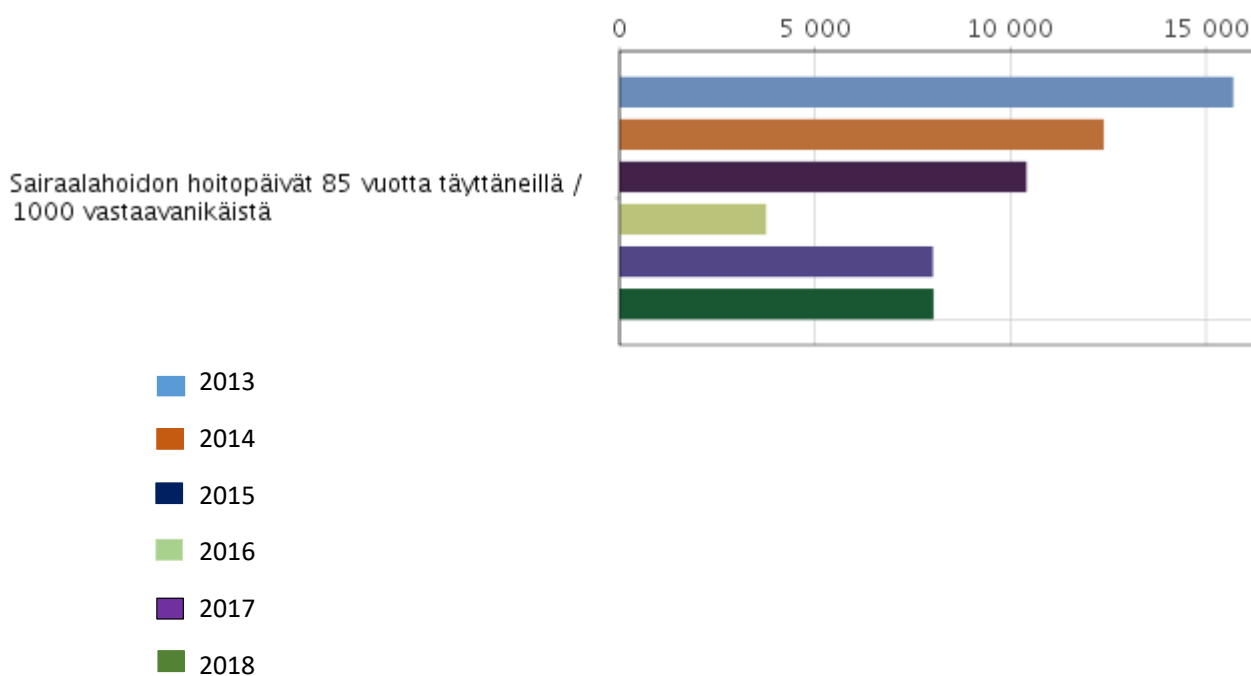
Kärkölään väestöennuste ikäluokittain ad 2040

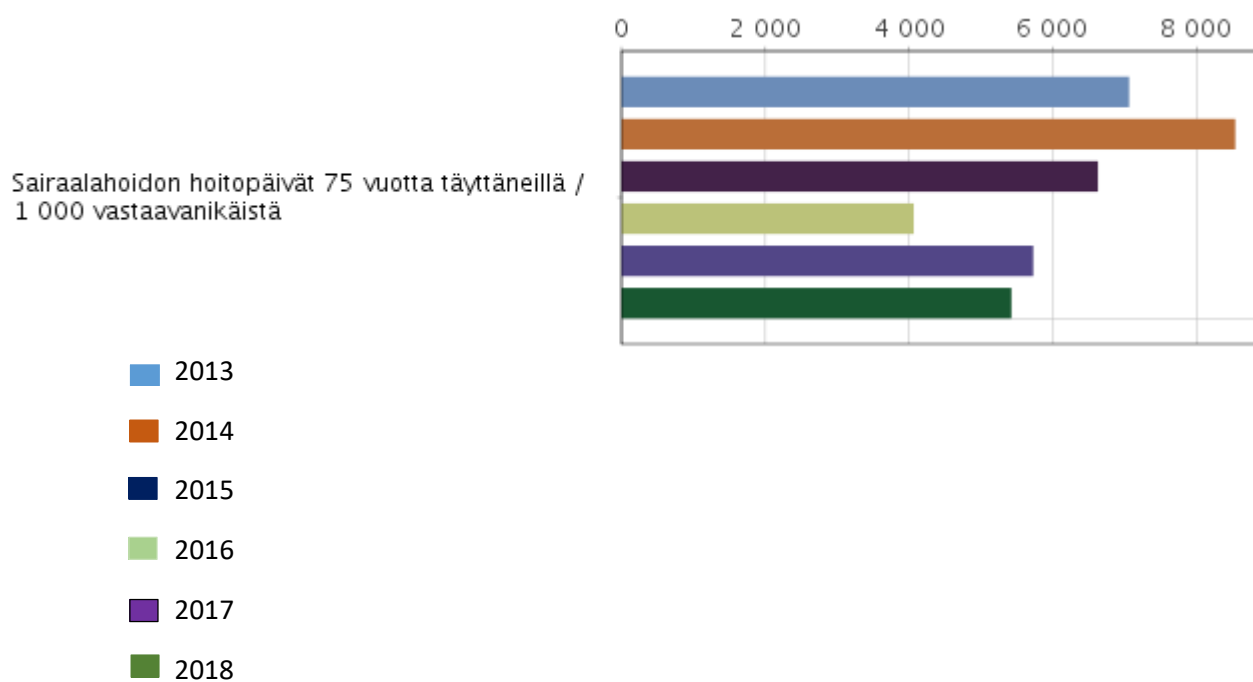

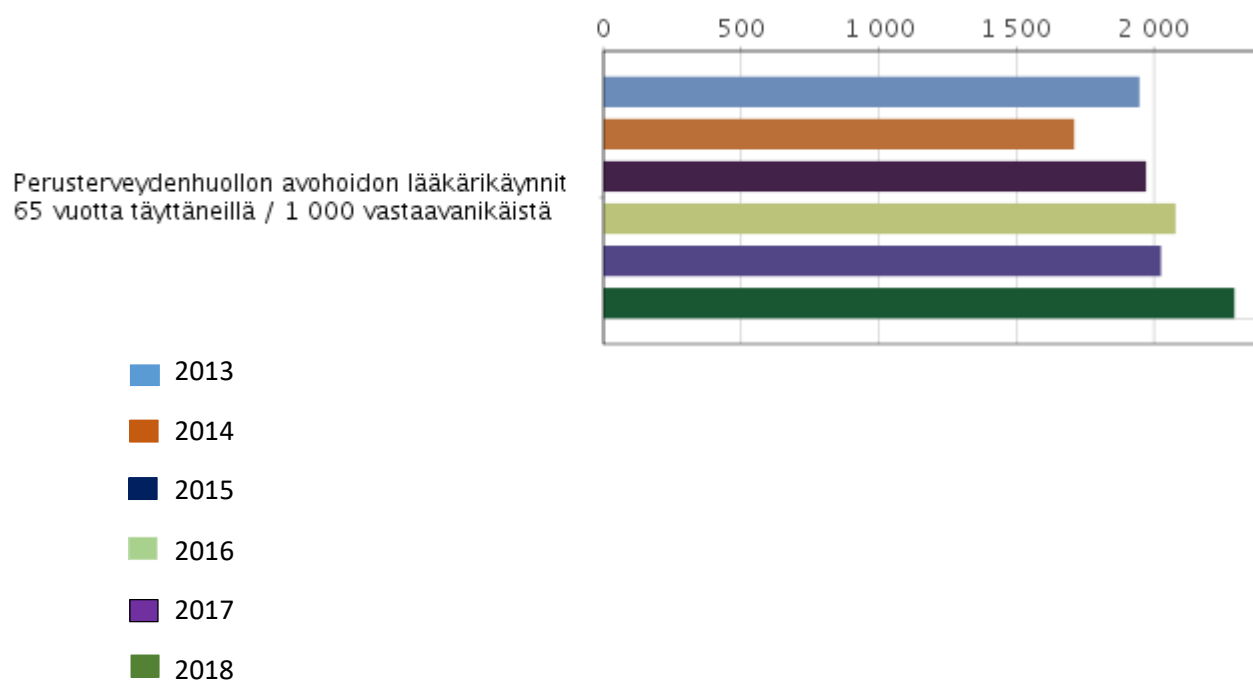
Indikaattori ilmaisee vuoden aikana päädiagnoosilla vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset sairaalahoitossa olleiden 65 vuotta täyttäneiden osuuden vastaavan ikäistä kohti.

Sairaalahoitoa tarvitsevat iäkkäiden henkilöiden tapaturmat merkitsevät yleensä lievää vaikeamman vamman syntymistä, joka vaikuttaa ikääntyvän henkilön terveyteen ja hyvinvointiin.

Vuoden aikana sairaalahoitoon olleiden henkilöiden hoitopäivien lukumäärä kuvaa jossain määrin sairastavuutta, mutta etenkin sairaalapalveluiden käyttöä. Hoitopäivien määrä riippuu myös jatkuvasti muuttuvista hoitokäytännöistä. Hoitoajat ovat sairaanhoidossa jatkuvasti lyhentyneet, mikä vähentää hoitopäivien määrää, vaikka sairastavuus olisikaan muuttunut.

Indikaattori ilmaisee perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäyntien osuuden 65 vuotta täyttäneillä tuhatta vastaavan ikäistä kohti. Väestötietona käytetään vuoden viimeisen päivän tietoa.

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit sisältävät lääkärikäynnit terveystieteiden keskuksissa, lastenneuvolassa, perhesuunnitteluneuvolassa, kouluterveydenhuollossa, opiskelijaterveydenhuollossa, työterveyshuollossa sekä kotisairaanhoido- ja mielenterveyskäynnit ja muut avohoitokäynnit (erilaiset vastaanottokäynnit, terveystarkastus- ja seulontakäynnit sekä käynnit, jotka liittyvät terveydentilan selvittämiseen, esim. lääkärintodistukset).

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynteinä tilastoidaan asiakkaiden/potilaiden terveyden- ja sairaanhoidokäynnit vastaanotoilla ja lääkärin suorittamat käynnit asiakkaan/potilaan luo.

3 Ikääntyneiden palvelut

3.1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Kunnan näkökulmasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämällä tarkoitetaan toimintaa, jonka tarkoituksena on hyvinvoinnin, terveyden ja toimintakyvyn lisääminen sekä terveysongelmien vähentäminen kuntalaisten omien voimavarojen puitteissa. Se on tietoista vaikuttamista terveyteen ja hyvinvoinnin taustatekijöihin, kuten elintapoihin, elinoloihin ja elinympäristöön sekä palvelujen toimivuuteen ja saatavuuteen. Kotona asumisen ja sujuvan arjen kannalta monet palvelut ovat usein merkityksellisempiä kuin sosiaali- ja terveyspalvelut. Turvallinen, esteetön ja viihtyisä asuinympäristö, monipuoliset vapaa-ajan vieton mahdollisuudet sekä osallisuus ja yhteisöllisyys luovat pohjan hyvinvoinnin ja toimintakyvyn ylläpitämiselle. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on jo kuntalainkin mukaan yksi kunnan tärkeimpiä tehtäviä, ja kunta luo mahdollisuuksia mm. tarjoamalla palveluja, tiloja ja puitteita, tilaisuuksia ja avustuksia toiminnalle. Hyvinvoinnin edistäminen on kunnan tuottamien mahdollisuuksien lisäksi kuitenkin jokaisen kuntalaisen omalla vastuulla ja omia valintoja päivittäisessä elämässä. Hyvinvoivat ihmiset ylläpitävät ja mahdollistavat elinvoimaa kunnassamme.

3.2 Vapaa-ajan toiminta

Kärkölän kunnassa on monipuoliset mahdollisuudet aktiiviseen vapaa-ajan viettoon. Liikunnanohjaajia on tällä hetkellä kaksi, toinen työskentelee kokoaikaisena ja toinen kahtena päivänä viikossa. Liikunnanohjaajat tarjoavat liikunta ja ravitsemusneuvontaa sekä järjestävät matalan kynnyksen ryhmiä kunnan omana toimintamuotona, joista erityisesti ikääntyneille suunnattuja ryhmiä on kaksi. Kunnan ja yksityisen kanssa yhteistyössä on järjestetty kuntoryhmä. Kunta tarjoaa 75-vuotta täyttäneille ilmaiset uintikerrat henkilökohtaisella uintikortilla. Kansalaisopiston, yhdistysten ja järjestöjen toiminta on hyvin aktiivista ja

monipuolista, ja yhdistysten toimintaa tuetaan yleis- ja kohdeavustuksilla. Lisäksi Kärkölässä on oma kirjasto ja 2019-2020 Kärkikylän kirjasto hankkeella elinikäinen oppiminen, tuemme ikääntyvien kuntalaisten mahdollisuuksia käyttää kirjastoamme. Huovilan puisto (englantilaistyylinen maisemapuisto) monine mahdollisuuksineen on avoinna ympäri vuoden ja kesäaikana puistoalueella on museo, kahvila ja erilaiset näyttelyt sekä kesäteatteri ja muut tapahtumat. Kärkölän kunnan nettisivuilla vapaa-aika osion tapahtumakalenteriin on koottu aikataulua erilaisista tapahtumista, järjestötoiminnasta, kurseista, kerhoista, joista osa on suunnattu erityisesti ikääntyneille. Omaehtoiseen liikkumiseen on hyvät mahdollisuudet. Kirjastosta ja liikuntaohjaajilta voi vuokrata liikuntavälineitä. Kunnan liikuntasalit ja tilat ovat kuntalaisten varattavissa käyttöön. Kunnassa on kuntosaleja monipuoliseen lihaskuntoharjoitteluun, senioripuistot, kuntoportaat ja pururadat, joihin ajetaan talvisin hiihtoladut. Ulkoilu- ja retkeilyreittejä löytyy keskustasta ja kyliltä.

Uimarantoja on muutamia, ja talvisin pääsee avantoonkin. Lisäksi mahdollisuuksia aktiiviseen toimintaan tarjoavat mm. liikuntajärjestöt ja yhdistykset. Digikinkerit jatkavat toimintaansa ohjaajan ja vertaisohjaajien turvin. Tätä toimintaa on ollut vuodesta 2017 lähtien.

Yleistä joukkoliikennettä Kärkölässä ei ole. Omppukyydin palveluliikenne toimii keskiviikkoisin, torstaisin ja perjantaisin. Palveluliikenteessä on myös ollut avustaja tarpeen mukaan. Näissä asiakasmäärät ovat nousu suunnassa.

3.3 Asuminen

Ikääntyvät asuvat Kärkölässä omissa kodeissaan ns. normaaleissa asunnoissaan tai vastuu on jakautunut eri toimijoille, joita ovat varsinaiset ikääntyvien asunnot 27 kpl, Erkkilän vanhustentalot (Kärkölän vanhustenkotiyhdistys ry) sekä tehostettu palveluasuminen 52 kpl (Kärkölän kunta omistaa kiinteistön ja Phhyky tuottaa osto palveluina palvelut Attendo Oy:ltä)

3.4 Ikääntyvien palvelut

Elinvoimayksikkö (Kansliapäällikkö, elinvoimasuunnittelija, senioriohjaaja, liikuntaohjaajat) sekä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä järjestää ikääntyvien julkisen sektorin palvelut Kärkölässä. Kärkölän kunnassa senioriohjaaja antaa ohjausta ja neuvontaa sekä järjestää kotona arjessa selviytymisen tukevaa toimintaa. Ikääntyvien palvelujen kuvaukset ovat Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kotisivuilta (<https://www.phhyky.fi/fi/etusivu/>) tai Luona Hoivan sivuilta sekä PalveluSantran kokoamasta Ikäihmisten palveluoppaasta vuosille 2019-2020. Näiden lisäksi palveluja voi ostaa yksityiseltä ja kolmannelta sektorilta.

3.5 Asiakasohjaus Siiri

Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Iitin, Kärkölan, Lahden, Myrskylän, Nastolan, Orimattilan, Padasjoen ja Pukkilan ikäihmisten palveluneuvonta ja -ohjaus on keskitetty yhteen paikkaan ja puhelinnumeroon. Asiakasohjausyksikkö Siiriin keskitettyjen ikääntyneiden palveluiden tarkoituksena on tukea ikäihmisten kotona selviytymistä ja etsiä arjen sujumisen ratkaisuja yhdessä asiakkaan kanssa. Tavoitteena on löytää oikeanlaista apua oikeaan aikaan.

Senioriohjaajan ja asiakasohjausyksikkö Siirin neuvonta on asiakkaalle maksutonta ja halutessaan voi asioida anonymisti. Ikääntyvien palveluneuvonnasta vastaa vuoden 2020 alusta Luona hoiva. Palveluneuvoajat kertovat tarjolla olevista yksityisen, kolmannen ja julkisen sektorin palveluista ja auttavat asiakasta valinnassa. Mikäli asiakkaan tilanne vaatii laajaa palvelutarpeen selvittämistä, palveluneuvoajat järjestävät tätä varten asiakasohjaajan kotikäynnin. Jokainen yli 75 vuotta täyttänyt ja Kelan erityishoitotukea saava on oikeutettu sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin. Palvelutarpeen selvittämistä voi pyytää asiakas, hänen omaisensa, viranomais tai muu henkilö. Palvelutarpeen selvittäminen edellyttää asiakkaan suostumusta. Asiakasohjaaja arvioi palvelujen tarpeen yhteistyössä asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa laaja-alaisesti.

Asiakkaan toimintakyvyn lisäksi palveluiden myöntämiseen vaikuttavat sosiaalinen verkosto, läheisten osallistumismahdollisuudet, asunto-olosuhteet sekä mahdolliset yksityiset palvelut ja vapaaehtoistyö. Asiakasohjaajalla on päätäntävalta kotihoidosta, kotihoidon tukipalveluista (ateria-, kauppa- ja turvapalvelut), yli 65 v. kuljetuspalveluista sekä omaishoidontuesta ja tehostetusta palveluasumisesta. Nämä kunnalliset palvelut tuotetaan Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymässä, ostopalveluina, ja palvelusetelillä.

3.6 Kotona asumista tukevia palveluita

Liikkumista tukevia palveluja järjestetään henkilöille, jotka eivät kykene itsenäisesti käyttämään julkisia liikennevälineitä sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn takia ja jotka tarvitsevat palvelua asioimisen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi.

Sosiaalihuoltolakiin perustuva kuljetuspalvelu on harkinnanvaraista ja tuen myöntämiseen vaikuttavat hakijan tulot ja varallisuus. Vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua voi saada henkilö, jolla on pitkäaikaisesti vamman tai sairauden takia kohtuuttomia vaikeuksia käyttää julkisia kulkuvälineitä. Näitä molempia anotaan. Kärkölässä ei ole sisäistä julkista liikennettä, kaupunkiin pääsee junalla Järvelän

keskustasta tai linja-autolla 54- tien varrelta. Junat ja linja-autot eivät ole tällä hetkellä esteettömiä. Kuljetuspalvelu on tarkoitettu asiointimatkoihin.

Ikääntyneen on mahdollista saada avustusta kodin muutostöihin, joilla parannetaan mahdollisuuksia kotona asumiseen ja edistetään esteettömyyttä. Avustusta haetaan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARasta. Avustusten hakemisessa ja korjaustarpeen arvioinnissa auttaa Vanhustyön keskusliiton korjausneuvoja. Asunnon muutostöitä voi hakea sosiaalitoimen vammaispalvelun kautta, jos on sairauden tai vamman vuoksi pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia asumisessa. Tavanomaisia asunnon muutostöitä ovat mm. luiskien asennus, kynnysten poisto, ovien levennys, porrashissit ja kylpyhuoneen tai wc:n muutostyöt. Nämä vammaispalvelulakiin perustuvat muutostyöt ovat mahdollisia iästä, tuloista tai varallisuudesta riippumatta.

Kotihoidon tukipalvelut ovat kotona asumisen tueksi tarkoitettuja palveluja. Kotihoidon tukipalveluja ovat mm. ateriapalvelu, siivouspalvelu, kauppapalvelu, peseytymispalvelu ja turvapalvelu. Kotona asumista tukevia palveluja voi hankkia itsenäisesti, niistä saa kotitalousvähennystä ja ne voi ostaa arvonlisäverottomasti. Kotihoidon palvelujen piirissä olevia asiakkaita autetaan tukipalvelujen hankinnassa. Tukipalvelujen myöntämiskriteerien täytyessä palveluja on mahdollista myöntää määräaikaisesti myös muille palvelutarpeen selvityksen perusteella. Tilapäistä tukipalvelua voidaan myöntää esim. tilanteessa, jossa omaishoitaja on tilapäisesti kykenemätön auttamaan tukipalvelutehtävissä.

3.7 Kotihoito

Kärkölässä kotihoito koostuu julkisten ja yksityisten tahojen tuottamista palveluista. Kotihoidon tarkoituksena on turvata kotona asuminen mahdollisimman pitkään järjestämällä laadukkaita, oikea-aikaisia ja riittäviä kotiin annettavia palveluja kotona selviytymisen tueksi. Kotihoidon painopisteenä on asiakkaan oman toimintakyvyn ylläpitäminen ja asiakkaan tukeminen jokapäiväisen elämän toiminnoista selviytymisessä. Säännöllistä tai tilapäistä kotihoitoa voi saada myös palvelusetelillä.

Kotikuntoutus on asiakkaan kotona annettavaa, ajallisesti rajattua, kuntoutustapahtumaa asiakkaan luonnollisessa toimintaympäristössä. Kotikuntoutus palvelumuotoja on kahdenlaisia *Intensiivistä eli tehostettua kotikuntoutusta* tuotetaan kotikuntoutustiimeissä, jotka tuottavat kuntoutuspalvelun asiakkaan kotiin kuntoutussuunnitelman mukaisesti ja *ylläpitävänä kotikuntoutuksena* tuotetaan terapiapalveluja (fyioterapia ja toimintaterapia) kotihoitoon ja

asumispalveluihin/arviointiyksiköihin asiakkaiden toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi. Palvelujen käynnistyminen perustuu aina terapeutin suorittamaan arvioon ja ne ovat kestoltaan määräaikaista.

3.8. Kotisairaalahoido

Kotisairaalahoido tarjoaa sairaalatasoista hoitoa potilaan kotona tai muussa sen hetkessä asuinpaikassa esim. palvelutalossa. Tavoitteena on lyhentää sairaalahoidojaksoa varhaisella kotiutumisella keskussairaalaan tai terveyskeskuksen vuodeosastolta. Kotisairaalahoidon aloittaminen edellyttää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän palveluksessa olevan lääkärin päätöstä. Kotisairaalahoidosta peritään tilapäisen kotihoidon maksu, hoitomaksu sisältää yksikön antamaan hoitoon liittyvät hoitotarvikkeet ja lääkkeet (esim. haavanhoito tai suonensisäisen antibiootin). Muut lääkkeet ja hoitotarvikkeet asiakas kustantaa itse.

3.9 Tehostettu palveluasuminen

Tehostettu palveluasuminen, on tarkoitettu niille ihmisille, jotka tarvitsevat paljon hoivaa ja huolenpitoa ympäri vuorokauden. Henkilökunta on paikalla tehostetun palveluasumisen yksikössä ympärivuorokautisesti. Palveluasuminen voi olla myös lyhytaikaista, jos siihen on tarve esimerkiksi omaishoitajien lakisääteisten vapaapäivien aikana, omaishoitajan äkillisesti sairastuessa tai kuntoutuksellisista syistä. Tehostettua palveluasumista haetaan asiakasohjausyksiköstä ja palveluasumispaikan myöntäminen edellyttää, että palvelutarve on selvitetty. Tehostetun palveluasumisen paikat täytetään tarveharkinnan mukaan, ei jonotusjärjestyksessä. Asiakkaan mielipide ja toive huomioidaan sijoituspäätöstä tehdessä. Asiakkaalla ei kuitenkaan ole subjektiivista oikeutta saada paikkaa nimenomaan hänen toivomastaan yksiköstä. Tehostettua palveluasumista järjestetään kuntayhtymän omissa yksiköissä, ostopalveluina ja palvelusetelipalveluina. Pitkäaikainen laitoshoido on tarkoitettu niille monisairaille toiminnanvajeisille henkilöille, joilla ei ole kuntoutumisen potentiaalia ja jotka epävakaa somaattisen sairautensa ja suuren avuntarpeensa vuoksi eivät pärjää tehostetussa palveluasumisessa. Tehostettua palveluasumista tarjoaa Kärkölässä 52 paikkainen Attendo Nerolan palvelukeskus.

4 Turvallisuus

Ihmisten turvattomuuden tunne saattaa lisääntyä iän myötä siitä huolimatta, että ikääntyneen riski joutua esimerkiksi rikoksen kohteeksi on varsin pieni. Aiemmin hyvä turvallisuus voitiin nähdä uhkien poissaolona. Nykyisin myös se, miten koemme eri ilmiöt, on osa turvallisuutta. Mitattava objektiivinen turvallisuus ja

kokemukseen perustuva subjektiivinen turvallisuus eivät välttämättä kehity samansuuntaisesti. Ikääntyvä ihminen voi kokea turvattomuutta johtuen vaihtuvasta ja vieraasta hoitohenkilökunnasta, palvelujärjestelmien monimutkaisuudesta ja terveydenhoitopalveluiden heikosta saatavuudesta ja saavutettavuudesta.

Elinolot voivat olennaisesti vaikeuttaa tai helpottaa suoriutumista erilaisissa arjen tilanteissa. Ikäihmisten kokema turvallisuus koostuu monesta eri osa-alueesta. Turvallisuuskulma tulee ottaa huomioon asumisen näkökulmasta mutta myös kodin ulkopuolella asioimisessa. Kunnassa on nimetty vanhus- ja vammaisneuvosto, joka antaa tarvittaessa lausuntoja elinympäristön vaaranpaikoista, joihin kunta tai jokin muu toimija voi omalla toiminnallaan vaikuttaa.

Liikkumiskyvyn heikentymisen tuomia vaikutuksia iäkkäiden elämään voidaan ratkaisevasti vähentää yhteiskuntapoliittisilla ratkaisuilla. Esimerkiksi risteysten ja jalankulkureittien suunnittelussa tulee huomioida iäkkäiden alttius tapaturmille. Turvallista liikenteessä liikkumista voidaan parantaa mm. huolellisella katujen ja teiden kunnossapidolla. Kunnassa toimiva liikenneturvallisuustyöryhmä ottaa kantaa ja huomioi eri toimialojen mahdollisuudet vaikuttaa elinympäristön turvallisuuteen.

Liikenneturvallisuustyöryhmä on viimeisimmässä kokouksessaan mm. suosittanut erään tieosuuden säilyttämistä yksisuuntaisena, jotta se takaisi mm. kyseisen tien varrella olevan palvelutalon asukkailla turvallisemmat ulkoilumahdollisuudet. Lisäksi kunta yhdessä muiden toimijoiden kanssa jakaa vuosittain vanhustenviikolla ikääntyneille liukuesteitä kenkiin.

Turvallisuuden tunteeseen voidaan myötävaikuttaa muun muassa oman elämänhallinnan kokemuksella, merkityksellisellä tekemisellä, vaikutusmahdollisuuksilla sekä yhteisöllisyyden kokemuksilla.

5 Hyvinvointisuunnitelma

Maakunnallinen tavoite	Kärkölän tavoite	Toimenpiteet:	Vastuhenkilö:	Mittari:
<p>Turvallisuus ja osallisuus vahvistuvat asuinympäristöissä</p> <p>Kotiin vietävät palvelut ovat kilpailukykyisiä markkinoilla</p>	<p>Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen ja turvallisuuteen vaikuttaminen</p> <p>Kuntalaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen</p> <p>Arkielämän hallintaan, toimeentuloon yksilöllisiin seurauksiin sekä yksinäisyyteen vaikuttaminen.</p>	<p>Asumisen strategia</p> <p>Viriketoiminnan järjestäminen</p> <p>Osallistumisen mahdollistaminen</p> <p>Asiantuntijaluennot, elintapaohjaus</p>	<p>Asumisen strategiatyöryhmä, Elinvoimasuunnitteli ja, Senioriohjaaja, Yhdistykset ja yhteisöt, Phhyky</p>	<p>Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p> <p>Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p> <p>Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12.</p> <p>Senioriohjaajan kyselyn tulokset</p> <p>Kunnan järjestämien toimintojen kävijämäärä</p>
<p>Kuntoutus on osa kaikkia palveluja</p> <p>Päijäthämäläiset huolehtivat itse aktiivisesti hyvinvoinnistaan ja terveydestään</p>	<p>Senioriohjaajan työn näkyvyys/tunnettavuus</p> <p>Kunnan muiden palveluiden hyvinvointia edistävien palveluiden tunnettavuus</p>	<p>Ennaltaehkäisevien toimien kehittäminen ikäihmisten tarpeet huomioiden.</p> <p>Oman toiminnan merkityksen tietoisuuden lisääminen.</p> <p>Kunnan palveluista tiedottaminen ja niihin osallistumisen mahdollistaminen</p>	<p>Senioriohjaaja, Elinvoimayksikkö, liikuntapalvelut</p>	<p>Senioriohjaajan kyselyn tulokset</p> <p>Palveluiden kävijämäärät</p> <p>Perusterveydenhuolto on avohoidon asiakasmäärät (thl tilasto)</p> <p>Kaatumisten ym. takia sairaalahoidossa olleet (thl tilasto)</p>

Teknologia ja sähköiset palvelut täydentävät ja korvaavat palvelukokonaisuutta	Ohjaus- ja neuvontatyö	Ohjaus- ja neuvontatyön täsmeneminen (mistä, miten, milloin). Hyvinvointia edistävät teemat sekä tuoda esiin sosiaaliset tuet. Digikinkeritoiminta ja toiminnan laajentaminen	Senioriohjaaja, Phhyky Vertaisohjaajat, elinvoimayksikkö	Senioriohjaajan kyselyn tulokset Toimintaan osallistuneiden määrä
	Kodin arjenhallinnan tukeminen	Oikea aikainen tukeminen ja palveluihin ohjautuminen	Senioriohjaaja, Phhyky	Senioriohjaajan kyselyn tulokset Palveluiden käyttäjien määrä Kotona asuvien määrä
	Yhteisöön ja yhteiskuntaan osallisuuden tunteen rakentaminen	Yhteisöön ja yhteiskuntaan osallisuuden tunteen rakentaminen ja ihmisarvoisen vanhuuden turvaaminen -> jatkuva kehitys -> ajantasaisuus tieto/taidoissa.	Kärkölän kunta, elinvoimayksikkö, Phhyky	Senioriohjaajan kyselyn tulokset Kokemustieto
	Ennaltaehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kehittäminen	Ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön toimintaohjelma Tietoisuuden lisääminen, kampanjat Vaihtoehtoisen toiminnan markkinointi	Kärkölän kunta, elinvoimayksikkö, senioriohjaaja	Ennaltaehkäisevään toimintaan osallistuneiden määrä

Geneerisen asiakasohjauksen maakunnallinen toimintamalli otetaan käyttöön				
Paljon palveluja käyttävien asiakkaiden haltuunotto				
Omaishoitoa ja perhehoitoa kehitetään ja niihin panostetaan taloudellisesti				

5 Laatijat

Suunnitelma on laadittu senioriohjaajan ja elinvoimasuunnittelijan toimesta. Se on viety ennen hyväksymistä tiedoksi hyvinvointityöryhmälle sekä vanhus- ja vammaisneuvostolle, ja huomioitu em. ryhmien esittämät muutokset / korjaukset.

6 Valtuustokäsittely

Suunnitelma on hyväksytty kunnanhallituksessa XX.XX.2019 ja kunnanvaltuustossa XX.XX.2019